

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 207/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Richard Bauer, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii, oddelenia operatívnej činnosti a vyšetrovania Západ, ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom Prezídiom Policajného zboru, Úradom hraničnej a cudzineckej polície, Národnou jednotkou boja proti nelegálnej migrácii, oddelením operatívnej činnosti a vyšetrovania Západ pod ČVS: UHCP-7/NJ-Z-2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Richard Bauer, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii, oddelenia operatívnej činnosti a vyšetrovania Západ (ďalej len „úrad“), ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom úradom pod ČVS: UHCP-7/NJ-Z-2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a z obsahu vyžiadaného spisu úradu ČVS: UHCP-7/NJ-Z-2013 okrem iného vyplýva, že sťažovateľka je na podklade uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: UHCP-7/NJ-Z-2013 z 8. novembra 2013 vydaného vyšetrovateľom úradu trestne stíhaná pre podozrenie zo spáchania pokračovacieho zločinu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 254 ods. 1 a 4 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona, prečinu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona a zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a b) a 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona. Dozor nad dodržiavaním zákonnosti v napadnutom konaní vykonáva krajská prokuratúra.

Sťažovateľka v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejedanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom úradu, ako aj postupom krajskej prokuratúry v napadnutom konaní, pričom svoju sťažnosť odôvodňuje okrem iného takto:

«Ako to vyplýva z vyšetrovacieho spisu vedeného v namietanom konaní a jeho príloh, v období od 13. januára 2014 do 25. júna 2014 došlo v namietanom konaní k viacerým neefektívnym a nesústredeným postupom, ktoré mali za následok buď spojenie alebo vylúčenie trestnej veci sťažovateľky, a síce nakoniec na samostatné konanie, avšak stále vedené pod ČVS: UHCP-7/NJ-Z-2013. Toto obdobie od 13. januára 2014 do 25. júna 2014 bolo podľa názoru sťažovateľky poznačené po dobu takmer 6 mesiacov výraznou neefektívnou a nesústredenou činnosťou vyšetrovateľov porušovateľa v 1. rade (úradu, pozn.) za súčasného nedôsledného dozoru prokurátora porušovateľa v 2. rade (krajskej prokuratúry, pozn.).

Dňa 3. júla 2014 vyšetrovateľ porušovateľa v 1. rade upozornil, stále väzobne stíhanú, sťažovateľku na možnosť preštudovať vyšetrovací spis a jeho prílohy, ktorý tvorilo rádovo niekoľko tisíc strán (cca 9.000 strán).

V mesiaci júl 2014 sa uskutočnilo v trestnom konaní preštudovanie vyšetrovacieho spisu a jeho príloh založených v trestnom konaní, a to v [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pričom počas tohto procesného úkonu, pred ním, ale aj po ňom do podania obžaloby, väzobne stíhaná sťažovateľka dôrazne namietala výrazné porušenia svojich práv, najmä jej práva na obhajobu, práva na spravodlivý proces a práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na materinský jazyk, ktoré bolo systematickým spôsobom porušované zo strany porušovateľa v 1. rade a porušovateľa v 2. rade. Vyšetrovateľom porušovateľa boli námietky sťažovateľky ohľadne prietahov, ako aj ohľadne ich nezákonného postupu v trestnom konaní známe, no nekonali zákonne, zaťažili trestné konanie vadou a podali návrh na podanie obžaloby prokurátorovi sťažovateľa v 2. rade, čím spôsobili bezdôvodné prietahy v konaní.

Dňa 1. augusta 2014 podaním označeným ako Žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa ustanovenia §210 TrP. zo dňa 31. júla 2014 (ďalej aj ako „žiadosť“) sťažovateľka zhrnula všetky svoje námietky v trestnom konaní a dožadovala sa dôrazne

podľa ustanovenia §210 TrP. preskúmania postupu vyšetrovateľa porušovateľa v 1. rade prokurátorom porušovateľa v 2. rade, súčasne namietala prietahy v konaní, ozrejmovala ich príčiny a rozvádza v tomto podaní dôsledky nezákonného postupu porušovateľa v 1. rade a porušovateľa v 2. rade.

Dňa 7. augusta 2014 bola právna zástupkyňa sťažovateľky (Advokátska kancelária Bauer s.r.o., pozn.) vyrozumená Vyrozumením prokurátora porušovateľa v 2. rade č. Kv 10/13/7700-242 zo dňa 4. augusta 2014 (ďalej aj ako „vyrozumenie“), že de facto preštudovanie vyšetrovacieho spisu vo vzťahu k sťažovateľke, aj napriek jej námietkam, považuje za zákonné a uzavreté, pričom jej bola poskytnutá dostatočná lehota, čas a priestor na uplatnenie ňou namietanych práv a jej práva boli podľa neho zachované.

Prokurátor porušovateľa v 2. rade sa tiež v prípise úplne stotožnil s nezákonným postupom vyšetrovateľa porušovateľa v 1. rade a nekonal o žiadostiach o preklad požadovaných písomností podľa ustanovenia § 28 a nasl. TrP., nezabezpečil aj napriek opakovaným žiadostiam priestor na primerané štúdium a konal hrubo a výrazne v rozpore s právami sťažovateľky, čím zbytočne neefektívnou a nesústredenou činnosťou prispel tiež k spôsobeniu zbytočných prietahov v konaní za pričinenia vyšetrovateľov porušovateľa v 1. rade.

Prokurátor porušovateľa v 2. rade, aj napriek všetkému uvedenému, a teda aj napriek opakovanej vedomosti o porušených právach sťažovateľky porušovateľom v 1. rade, podal na stále väzobne stíhanú sťažovateľku v mesiaci august 2014 obžalobu sp. zn. Kv 10/13/7700-241 zo dňa 4. augusta 2014 (ďalej aj ako „obžaloba“), a to Okresnému súdu Košice I (ďalej aj ako „okresný súd“), kde sa konanie viedlo pod sp. zn. 8Tk/1/2014 (ďalej aj ako „súdne konanie“). Sťažovateľka v súdnom konaní dôrazne zotrvala na svojich námietkach a prostredníctvom obhajcu žiadala aby okresný súd obžalobu odmietol.

Je potrebné uviesť, že v časovom období kedy sa vec sťažovateľky nachádzala na okresnom súde muselo byť verejné zasadnutie o predbežnom prejednaní obžaloby opakované, a to nie z viny sťažovateľky, odročené, nakoľko sa na neho nedostavil prokurátor porušovateľa v 2. rade, ktorý aj napriek všetkému uvedenému od obžaloby neustúpil a evidentne nemienil ustúpiť.

Dňa 17. februára 2015 predseda senátu okresného súdu v konaní pred súdom Uznesením sp. zn. 8Tk/1/2014-8976 zo dňa 17. februára 2015 (ďalej aj ako „uznesenie o odmietnutí obžaloby“) obžalobu prokurátora porušovateľa v 2. rade v celom rozsahu odmietol, pričom vyslovil zásadné porušenie namietaných práv sťažovateľky majúce vplyv aj na toto konanie zo strany porušovateľov, a to najmä v tom, že

„... vyšetrovateľ a následne aj prokurátor nevydali uznesenie podľa § 28 ods. 5 Tr. por., toto uznesenie následne nedoručili obžalovanej ani jej obhajcovi, čím im bola odňatá možnosť podať opravný prostriedok a tým aj nepochybne došlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu, čo je podstatnou vadou konania a z toho dôvodu súd odmietol obžalobu...

... Pokiaľ ide o námietky obhajoby o nezákonnosti informácií získaných odpočúvaním prostredníctvom informačno - technických prostriedkov podľa Zák. č. 166/2003 súd po pripojení týchto spisov ako utajovanej prílohy prebral na verejnom zasadnutí a zistil, že tieto súhlasy krajského súdu neumožňovali identifikáciu zákona sudcu, ktorý ich mal udeliť, pretože pri slovách: meno, funkcia, podpis sudcu tieto nie sú uvedené, je k nim pripojený len nečitateľný podpis. Súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu SR III. US 97/2012 zo dňa 6. 3. 2012, ktorý takýto nedostatok vyhodnotil za neodôvodnený a nelegálny.“

Aj napriek všetkému uvedenému, vediac o systematickom a hrubom porušovaní práv sťažovateľky, prokurátor porušovateľa v 2. rade aj naďalej pokračoval v porušovaní namietaných práv sťažovateľky, keď podal proti uzneseniu o odmietnutí obžaloby okresného súdu sťažnosť, čo zbytočne a neefektívne opäť len predĺžilo namietané konanie.

Dňa 13. októbra 2015 Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „krajský súd“) Uznesením č. k. 8To/32/2015-9016 zo dňa 13. októbra 2015 (ďalej aj ako „zamietajúce uznesenie“) sťažnosť prokurátora porušovateľa v 2. rade zamietol.

Krajský súd, ako súd sťažnostný potvrdil zásadné porušenie namietaných práv sťažovateľky majúce vplyv aj na toto konanie, zo strany porušovateľov, a to najmä v tom, že

„... V tomto smere sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil s názorom okresného súdu, že bolo povinnosťou orgánu, pred ktorým sa konanie viedlo v prípade nevyhovenia takejto sťažnosti obvineného rozhodnúť o tom uznesení, proti ktorému môže obvinený podať sťažnosť...

... Rovnako sa krajský súd stotožnil s argumentáciou okresného súdu, že pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutkov, ani v jednom zo skutkov obžaloby nie je uvedená výška spôsobenej škody...“

Toto obdobie, a síce od podania obžaloby do 16. decembra 2015 (vrátenie veci okresnému súd) v trvaní viac 16 mesiacov je možné podľa názoru sťažovateľky považovať za úplne bezdôvodný prietah spôsobený výlučne neefektívnou, nesústredenou a nezákonnou činnosťou iba porušovateľov a je možné ho priamo pripísať iba výlučne na vrub porušovateľov, nakoľko nič im nebránilo sa predmetnému porušeniu vyhnúť a boli naň upozornení, už pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu a jeho príloh v mesiaci júl 2014 samotnou sťažovateľkou.

Po vrátení veci do prípravného konania nič nenasvedčuje tomu, že by mali byť naplnené porušené práva sťažovateľky, ktorej v mesiaci júl 2016 bolo doručené vyrozumie o úkone porušovateľom v 1. rade zo dňa 30. mája 2016, kedy preštudovanie vyšetrovacieho spisu (cca 9.000 strán a u cudzieho štátneho príslušníka), a to opäť bez toho aby mala primeraný čas na štúdium sa malo uskutočniť v jeden deň, a to dňa 5. júla 2016 o 9.00 hod.

Súčasne je potrebné uviesť, že po vrátení veci do prípravného konania nedošlo ani k zmene právnej kvalifikácie stíhaných skutkov, a ani sa žiadnym spôsobom neprihliada na skutočnosť, že v konaní majú byť aj proti sťažovateľke použité ako dôkazy použité nezákonné a nepripustné dôkazy získané v rozpore so zákonom č. 166/2003 Z. z. o ochrane pred odpočúvaním...

Teda už teraz je zjavné, že ako počas, tak evidentne aj po preštudovaní vyšetrovacieho spisu, na ktorého preštudovanie vyšetrovateľ porušovateľa v 1. rade opäť dáva sťažovateľke až „1 deň“ (spis má cca 9.000 strán a sťažovateľka je občiankou Ukrajiny) je možné predpokladať ďalšie porušovanie namietaných práv sťažovateľky.

Nakoľko je sťažovateľka dlhodobo hospitalizovaná v nemocnici na Ukrajine, požiadala vyšetrovateľa porušovateľa v 1. rade o zrušenie termínu preštudovania vyšetrovacieho spisu dňa 5. júla 2016 a požiadala o zvolenie obhajcu za účelom účasti pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu v inom termíne po oznámení ukončenia jej pracovnej neschopnosti (ďalej aj ako „PN“). Sťažovateľka však PN do dnešného dňa neukončila a teda nemôže preštudovať spis.

Reakcia vyšetrovateľa porušovateľa v 1. rade však nesvedčí o efektívnom, sústredenom a bezprieťahovom postupe v namietanom konaní, kedy vyšetrovateľ porušovateľa v 1. rade v prípise zo dňa 4. júla 2016 uvádza, že

„... Ďakujem za informáciu o dôvode Vašej neúčasti na preštudovaní vyšetrovacieho spisu. Dovoľujem si upresniť, že ide o Vaše právo a nie povinnosť zúčastniť sa uvedeného úkonu...

... Vzhľadom na skutočnosti, ktoré ste mi uviedli, ako i vzhľadom na lekársku správu, ktorú ste predložili k Vašej informácii Vám oznamujem, že preštudovanie vyšetrovacieho spisu sa bude konať dňa 25.08.2016 v čase o 9.00 hod...

... Želám Vám skoré uzdravenie.“

Sťažovateľka namieta, že porušovateľ v 1. rade a porušovateľ v 2. rade sú plne zodpovední za neprimerane dlhú dobu trestného konania, ktorú v období od 8. novembra 2013 do 17. augusta 2016 zapríčinili ich nesústredenou a neefektívnou činnosťou, ale aj ich nedôvodnou nečinnosťou, čím spôsobili v trestnom konaní zbytočné prieťahy.»

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Ministerstvo vnútra SR, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii, oddelenie operatívnej činnosti a vyšetrovania Západ, Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava a Krajská prokuratúra Prešov, Masarykova ul. 16, 080 01 Prešov svojím postupom a rozhodnutiami v trestnom konaní vedenom so súvisiacou sp. zn. ČVS: UHCP-7/NJ-Z-2013 porušili základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ], aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené jej v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jej právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Ministerstvu vnútra SR, Prezídiu Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, národnej jednotke boja proti nelegálnej migrácii, oddeleniu operatívnej činnosti a vyšetrovania Západ, Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava v trestnom konaní vedenom pod ČVS: UHCP-7/NJ-Z-2013 konať bez zbytočných prieťahov.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ] finančné zadostučinenie v sume 2.000,-EUR (slovom dvetisíc eur), ktorú sumu je Ministerstvo vnútra SR, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii, oddelenie operatívnej činnosti a vyšetrovania Západ, Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava povinné zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ministerstvo vnútra SR, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii, oddelenie operatívnej činnosti a vyšetrovania Západ, Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava je povinné zaplatiť [REDAKOVANÉ], trovy právneho zastúpenia v sume 416,35 EUR...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu namieta, že postupom úradu, ako aj krajskej prokuratúry v napadnutom konaní došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a tiež práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje žiadna zásadná odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Za iné dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba nesporne považovať aj konkrétne okolnosti prípadu,

predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer vrátane miery, ktorou sťažovateľ priamo alebo nepriamo k pochybeniam či nedostatkom vytýkaným z jeho strany dotknutému orgánu verejnej moci svojím konaním prispel, a ich únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práva, ktorého porušenie sa namieta (IV. ÚS 62/08).

Ústavný súd pred preskúmaním napadnutého postupu úradu a krajskej prokuratúry v trestnej veci sťažovateľky považuje za vhodné poukázať na právny názor vyslovený vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 418/2014 reflektujúci právny názor Európskeho súdu pre ľudské práva vyjadrený vo veciach Libanský v. Česká republika alebo Králiček v. Česká republika, v zmysle ktorého k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov môže dôjsť aj vtedy, ak konanie trvá (globálne) neprimerane dlhú dobu, a to bez ohľadu na to, či v posudzovanom prípade boli zaznamenané prietahy spôsobené postupom súdu, resp. iného príslušného orgánu verejnej moci. Inými slovami, k porušeniu uvedeného práva môže dôjsť aj vtedy, ak nedošlo v konaní k prietahom, a naopak, i keď k prietahom v konaní došlo, nemusí vždy ísť o porušenie práva na prerokovanie veci v primeranej dobe, ak konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné uzavretie konania spravidla očakávať.

Z vyžiadaného spisu úradu ČVS: UHCP-7/NJ-Z-2013 vyplýva (v časti týkajúcej sa sťažovateľky, pozn.) najmä tento priebeh napadnutého konania:

1. Dňa 8. novembra 2013 vyšetrovateľ úradu vzniesol sťažovateľke (ako aj ďalším trinástim osobám, pozn.) obvinenie zo spáchania pokračovacieho zločinu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 254 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona, prečinu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona a zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a b) a 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona.

2. Dňa 9. novembra 2013 prokurátor krajskej prokuratúry uznesením č. k. Kv 10/13-13 zamietol sťažnosť obvinenej (ako aj ďalších spoluobvinených) proti uzneseniu o vznesení obvinenia.

3. Dňa 9. novembra 2013 prokurátor krajskej prokuratúry podal na základe podnetu vyšetrovateľa úradu návrh na vzatie sťažovateľky (ako aj ďalších piatich obvinených, pozn.) do väzby.

4. Dňa 10. novembra 2013 Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 0 Tp 91/2013 rozhodol o vzatí sťažovateľky (ako aj ďalších štyroch obvinených, pozn.) do väzby.

5. Dňa 20. novembra 2013 Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 8 Tpo 44/2013 zamietol sťažnosti štyroch obvinených (vrátane sťažovateľky) proti uzneseniu okresného súdu z 10. novembra 2013 o ich vzatí do väzby.

6. Dňa 28. januára 2014 sťažovateľka podala žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, resp. o nahradenie väzby písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka.

7. Dňa 17. februára 2014 okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 91/2013 (okrem iného) prijal peňažnú záruku sťažovateľky vo výške 5 000 € ako náhradu za jej väzbu a rozhodol o jej prepustení na slobodu.

8. Dňa 6. marca 2014 krajský súd uznesením sp. zn. 8 Tpo 9/2014 (okrem iného) zrušil uznesenie okresného súdu zo 17. februára 2014 o prepustení sťažovateľky z väzby na slobodu a jej žiadosť o prepustenie z väzby zamietol.

9. Dňa 31. júla 2014 vyšetrovateľ úradu podal návrh na podanie obžaloby na sťažovateľku a ďalších sedem obvinených.

10. Dňa 1. augusta 2014 sťažovateľka podala žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, resp. o nahradenie väzby písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka.

11. Dňa 5. augusta 2014 prokurátor krajskej prokuratúry podal okresnému súdu obžalobu na sťažovateľku a ďalších sedem obvinených.

12. Dňa 18. augusta 2014 okresný súd žiadosť sťažovateľky o prepustenie z väzby uznesením sp. zn. 8 Tk 1/14 zamietol a rozhodol, že sťažovateľku (ako aj ďalšie dve obvinené, pozn.) ponecháva vo väzbe.

13. Dňa 2. septembra 2014 krajský súd na základe podaných sťažností uznesením sp. zn. 8 Tos 75/2014 zrušil uznesenie okresného súdu z 18. augusta 2014 a sťažovateľku (ako aj ďalšie dve obvinené, pozn.) prepustil z väzby na slobodu, pričom jej väzbu nahradil jej písomným sľubom.

14. Dňa 24. septembra 2014 Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica v samostatnom konaní rozsudkom sp. zn. BB-4T/29/2014 schválil dohodu o vine a treste, čo sa týka troch obvinených (pôvodne obvinených spoločne so sťažovateľkou, pozn.).

15. Dňa 5. novembra 2014 bolo verejné zasadnutie o predbežnom prejednaní obžaloby odročené na 14. január 2015 z dôvodu neprítomnosti konkrétneho prokurátora, ktorý vo veci vykonával dozor v prípravnom konaní a podával obžalobu.

16. Dňa 14. januára 2015 bolo verejné zasadnutie o predbežnom prejednaní obžaloby odročené na 17. február 2015 z dôvodu neprítomnosti jedného z obžalovaných a jeho obhajkyne.

17. Dňa 17. februára 2015 okresný súd uznesením sp. zn. 8 Tk 1/2014 odmietol obžalobu prokurátora a vec mu vrátil podľa § 244 ods. 1 písm. h) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

18. Dňa 13. októbra 2015 krajský súd uznesením 8 To 32/2015 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť prokurátora proti uzneseniu okresného súdu z 15. februára 2015.

19. Dňa 16. decembra 2015 bol daný pokyn na doručenie uznesenia krajského súdu z 13. októbra 2015 oprávneným subjektom (č. l. 9020 spisu, pozn.).

20. Dňa 18. januára 2016 vyšetrovateľ úradu na základe žiadosti sťažovateľky pribral do konania prekladateľa na účely prekladu zápisníc o výsluchoch spoluobvinenej a svedka.

21. Dňa 30. mája 2016 vyšetrovateľ úradu oznámil sťažovateľke, že 5. júla 2016 sa uskutoční preštudovanie spisu po skončení vyšetrovania.

22. Dňa 2. júna 2016 obhajca sťažovateľky JUDr. Richard Bauer oznámil úradu, že 1. júna 2016 vypovedal sťažovateľke plnú moc na jej právne zastupovanie v napadnutom konaní.

23. Podaním z 27. júna 2016 sťažovateľka ospravedlnila svoju neúčast' pri preštudovaní spisu určeného na 5. júl 2016. Ospravedlnenie zdôvodnila svojím nepriaznivým zdravotným stavom, ako aj skutočnosťou, že nemá obhajcu.

24. Dňa 4. júla 2016 vyšetrovateľ úradu oznámil sťažovateľke, že preštudovanie spisu po skončení vyšetrovania sa uskutoční 25. augusta 2016.

25. Podaním z 15. augusta 2016 sťažovateľka ospravedlnila svoju neúčast' pri preštudovaní spisu určeného na 25. august 2016. Svoje ospravedlnenie opätovne zdôvodnila nepriaznivým zdravotným stavom, ako aj skutočnosťou, že nemá obhajcu.

26. Dňa 3. októbra 2016 vyšetrovateľ úradu uznesením podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku vylúčil trestnú vec sťažovateľky na samostatné konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil najmä tým, že sťažovateľka sa zdržiava na území Ukrajiny, pre svoj zdravotný stav nemôže po skončení vyšetrovania preštudovať spis, pričom na svojom práve spis preštudovať trvá, a preto vylúčenie jej veci je v záujme urýchlenia konania vo veci ostatných spoluobvinených.

Ústavný súd pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že v dotknutej trestnej veci sťažovateľky (na základe nového splnomocnenia opät' zastúpenej obhajcom JUDr. Bauerom) bol určený termín preštudovania spisu po skončení vyšetrovania na posledný marcový a prvý aprílový týždeň roku 2017.

Po preskúmaní sťažnosti, jej príloh a obsahu vyžiadaného spisu úradu, vychádzajúc z doterajšieho priebehu napadnutého konania, ústavný súd dospel k záveru, že postupom úradu, ako ani krajskej prokuratúry v napadnutom konaní nedošlo k pried'ahom takej ústavne relevantnej intenzity, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné pried'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, resp. ako porušenie práva sťažovateľky na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Doterajšia dĺžka napadnutého konania v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci podľa názoru ústavného súdu zatiaľ nevybočuje z medzí ústavnej akceptovateľnosti, pričom dôvody, pre ktoré napadnuté konanie dosiaľ nebolo skončené, nemožno v ústavne relevantnej miere pričítať na vrub bezdôvodnej nečinnosti alebo neefektívnej činnosti úradu, resp. krajskej prokuratúry.

Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanej a aj z vyžiadaného spisu úradu vyplývajúcej skutočnosti, že postup orgánov činných v trestnom konaní vo veci sťažovateľky nebol

v každom štádiu napadnutého konania efektívny a sústredený (opakované vylučovanie a následné spájanie vecí niektorých obvinených; nesprávne ustálená pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu vo vzťahu k niektorým stíhaným trestným činom; porušenie procesných práv sťažovateľky, v dôsledku ktorého bola obžaloba prokurátora okresným súdom odmietnutá), ústavný súd uvádza, že tieto nedostatky vzhľadom na všetky okolnosti prípadu nie sú takej povahy, že by mali rozhodujúci podiel na doterajšej dĺžke napadnutého konania.

Z okolností posudzovanej veci podľa názoru ústavného súdu vyplýva, že celková (doterajšia) dĺžka napadnutého konania bola v podstatnej miere ovplyvnená charakterom a rozsahom vyšetrovanej trestnej činnosti, množstvom obvinených (v počiatočnej fáze trestného stíhania šlo o 14 obvinených, pozn.), ako aj s tým súvisiacim rozsahom spisového materiálu (viac ako 9 000 listov, pozn.). Z vyžiadaného spisu úradu vyplýva, že orgánmi činnými v trestnom konaní bolo v napadnutom konaní po vznesení obvinenia konkrétnym osobám vykonané rozsiahle dokazovanie (najmä výsluchom obvinených a svedkov, vypracovaním znaleckých posudkov, skúmaním a vyhodnocovaním dôkazov zabezpečených v štádiu konania pred vznesením obvinenia), pričom procesný postup príslušných orgánov bol ovplyvnený aj potrebou zabezpečenia prekladu jednotlivých písomností, ktoré tvoria súčasť vyšetrovacieho spisu.

Doterajšia dĺžka napadnutého konania bola taktiež ovplyvnená procesnou aktivitou obvinených (vrátane sťažovateľky, pozn.), ktorí v napadnutom konaní dôsledne uplatňovali prostriedky procesnej obrany (napr. sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia a proti rozhodnutiam o väzbe, žiadosti o prepustenie z väzby, žiadosti o preskúmanie postupu policajta). Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že uplatňovanie procesných oprávnení obvinených im nemožno vytýkať, na druhej strane však čas nevyhnutne potrebný na oboznámenie sa s ich procesnými návrhmi a na rozhodnutie o nich nemožno považovať za prieťahy v konaní, za ktoré by niesol zodpovednosť príslušný orgán činný v trestnom konaní. Z rovnakého dôvodu však ani sťažovateľkou namietané procesné úkony krajskej prokuratúry (podanie obžaloby, podanie sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu

o odmietnutí obžaloby) nemožno považovať za také, ktoré by spôsobovali zbytočné prieťahy v napadnutom konaní.

V nadväznosti na už uvedené považuje ústavný súd za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že konanie samotnej sťažovateľky ako obvinenej (resp. jej obhajcu) v napadnutom konaní neprispelo k jeho urýchlenu ukončeniu. Sťažovateľka svoju neúčast' na preštudovaní spisu po skončení vyšetovania opakovane odôvodňovala popri svojom nepriaznivom zdravotnom stave aj tým, že v konaní (v tom čase) nebola zastúpená obhajcom. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť vyplývajúcu z vyžiadaného spisu úradu, že obhajca sťažovateľky pred termínom preštudovania spisu oznámil úradu vypovedanie splnomocnenia na zastupovanie sťažovateľky v napadnutom konaní. Sťažovateľka následne na základe samostatného splnomocnenia prostredníctvom toho istého advokáta podala ústavnému súdu sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní. Podľa zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti je sťažovateľka v napadnutom konaní opäť zastúpená tým istým splnomocneným obhajcom. Uvedené konanie sťažovateľky (a jej právneho zástupcu, pozn.) tak podľa názoru ústavného súdu (v tejto časti) vykazuje znaky obštrukčného správania a nenapomáha realizácii tých práv sťažovateľky, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že postup úradu a krajskej prokuratúry v napadnutom konaní, ktorého doterajšia dĺžka je v okolnostiach posudzovanej veci z ústavného hľadiska akceptovateľná, nevykazuje také ústavne relevantné nedostatky, na základe ktorých by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, resp. jej práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, ktoré by mali oporu len vtedy, ak by ústavný súd rozhodol o porušení ňou označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2017